

17 oktober 2024

WAARDZEGGER

SPECIALE UITGAVE

Jan Prince
special

HWL

Hoekschewaards Landschap

De Waardzegger is het verenigingsblad van Hoekschewaards Landschap

“Beste Jan!”

Mag ik Jan zeggen? Stiekem zou het echter toch “mijnheer Prince” moeten zijn, hoor. Het klinkt gewoon als muziek in mijn respectvolle hartje. En over muziek gesproken: ik heb even wat research over u gedaan, mijnheer Prince.

Ik ontdekte dat u, beste mijnheer Jan, 494.756.647 streams heeft gescoord voor uw nummer “*Purple Rain*”. Nou, dat moest ik even nader onderzoeken. Dus gretig opende ik Wikipedia, zoals een goede onderzoeker betaamt. De eerste regel zette me al op het verkeerde been: “Geboren in 1958 in Minneapolis.” Goh, wat spreekt die man goed Nederlands, dacht ik. Tot ik las dat u in 2016 overleden was. Oeps, verkeerde Prince!

Na die schok ben ik verder gaan zoeken en lette ik meer op de klemtoon. Ik kwam uit bij Jan Poncke Princen. Maar die bleek ook al niet meer onder ons te zijn. En bovendien had hij een extra ‘n’ achter zijn naam. Hij was wel een activist, wat me aan u deed denken, mijnheer Jan, want laten we eerlijk zijn, u heeft ook zo uw radicale trekjes.

Teleurstellend, maar telkens vond ik geen enkele connectie met u, mijnheer Jan. Hoe kan het dat ik zoveel van uw naamgenoten tegenkom, maar u gewoonweg onvindbaar bent op het wereldwijde web?

En toen drong het tot me door: Mijnheer Jan, u *wilt* helemaal geen ster op Facebook, Instagram of LinkedIn zijn. U werkt liever in de schaduw, of misschien bent u gewoon bescheiden.

Uw zachte, omfloerste stem is uw geheime wapen, en uw bescheidenheid is uw schild. En oh, die scherpe pen van u... Uw brieven zijn bijna proza. Zo gevat en taalkundig correct schrijven is tegenwoordig een kunst.

Dus mijnheer Jan, als voorzitter van het Hoekschewaards Landschap nodig ik u met trots uit om toe te treden tot het exclusieve gezelschap van Ereleden van onze vereniging (na deze plechtigheid zijn het er nu welgeteld twee!).

Dank voor uw inzet, uw bescheidenheid, uw betrouwbaarheid en uw bekwaamheid. Mijnheer Jan, gefeliciteerd!

Met een respectvolle groet,

Theo Schuurmans
Voorzitter

“Eerbetoen!”

Wat is een goed startmoment voor een tekst als ‘eerbetoen’ voor **Jan Prince**. Het woord eerbetoen alleen al past eigenlijk niet bij Jan, maar ik laat het toch maar staan. Met zo veel jaar van actie en activiteit bij de vereniging Hoekschewaards Landschap (HWL) is strooien met palmarés zeker niet overdreven. Palmarés werden eerder aan Jan toegekend, maar dat was een lintje namens de Koningin. Hoogste tijd dus dat HWL ook laat blijken hoeveel waardering er is voor leden die jaren lang tijd, kennis en energie inzetten voor het landschap van de Hoeksche Waard als (ik citeer): landschap dat wordt gekenmerkt door openheid, dijklinten, dorpen met historie, knotwilgen en het op eigen kracht veroverde predicaat Nationaal Landschap.

Maar ter zake, want dit mogen geen algemene beschouwingen worden.

Jan, jarenlang de coördinator van de afdeling Milieu en Planologie, koos voor een iets minder intensieve plek en droeg het coördinatorschap aan mij over. Van dat ‘terug stappen’ merkten we als werkgroep niet heel veel. Als altijd bleef hij het werk ondersteunen en richting geven met zijn ervaring en kennis. Voor mij als coördinator met weinig ervaring betekende dat enig gemak. Eerlijk gezegd kon ik zonder die ervaring bij alle contacten met toen nog vijf gemeentes steeds terugvallen op de opgebouwde kennis van Jan en ook Martijn.

Nog steeds actueel is de HWL in steek bij zoiets als de energie voorziening. HWL’ers als natuur fanaten? Wat moeten die met windturbines! De uiteindelijke keuze was zowel pragmatisch als principieel, maar leverde ook boze HWL-leden op. Wel windturbines, maar dan met een maximum aan compensatie. De werkgroep ‘van lange adem’ startte in 2014 met ideeën en voorstellen over de inrichting van de Noordrand. Maar lang daarvoor schreven Jan Prince en Sjoerd Reinstra voor de gemeente Binnenmaas een *Plan natuurontwikkeling in Binnenmaas*. De polder Buitenzomerlanden werd al voor 2014 een zoek-en-vind gebied voor turbines. Uiteindelijk werden de vijf turbines geplaatst en konden we in redelijk goed overleg met grondeigenaar en ontwikkelaar op basis van het HWL-plan voor de inrichting van het *Windpark Oude Maas* de nodige waarborgen verkrijgen voor natuurherstel Mollenbos, Molenvlak en Mollenwater, waarbij vooral Jan zijn kennis van waterstanden, peilen en stromingen onmisbaar bleek. Een recente mail (11 juni 2024) van Jan aan de kompanen:

..... *Vandaag het Mollenbos en Molenvlak bezocht. Waterstand is nog steeds hoog (ook niet verwonderlijk*

met alle regen), het water staat net even onder de bovenkant van de stuw. Het kijkscherm is nog in goede staat, geen vandalisme dus. Wat afval dat voor de wand lag, opgeruimd...

Veel meer citaten op dit punt zijn leverbaar.

Nu hopen we in de herfst 2024 op een formele afsluiting van dit onderwerp, maar het kostte tijd en uithoudingsvermogen.

Nog even terug naar de werkgroep Milieu en Planologie. Formele zaken als consequent inventariseren en archiveren van de papierberg zijn sterke zaken van Jan, die ik volledig mis, getuige de situatie in de hoge 2-deurs kantoorkast in Klein Profijt. We hebben gezamenlijk één maal de kast onder handen genomen, omdat de deuren niet meer sloten. Daarbij hebben we heel veel als ‘niet meer ter zake’ opgeruimd. Maar de deuren sluiten nog steeds niet goed, maar dit terzijde. Die klus leverde een indruk van veelheid aan papier en bewondering voor de bergen aan werk en ervaring van Jan Prince. Zoveel dat ik in dit verhaal niet aan een opsomming durf te beginnen.

Vaak schrijf je zo’n verhaal als dit voor iemand die stopt met het werk, afscheid neemt of anderszins de rust van de geraniums zoekt. In dit geval: Jan begin er niet aan. We kunnen het toch niet laten. Alle plannen voor de toekomst van het Nationaal Landschap Hoeksche Waard zullen blijven vragen naar de inzet van hardnekkige vrijwilligers. Kortom, hou vol!

Henk Malta
Bestuurslid & Werkgroep Milieu en Planologie

“Passie voor natuur en landschap ten nutte maken...”

De Natuur en Milieufederatie Zuid-Holland (NMZH) heeft al decennia een prima werkre-
latie met het Hoekschewaards Landschap (HWL). De Hoeksche Waard is een bijzonder
waardevolle Zuid-Hollandse regio, met door de jaren heen veel actieve en betrokken vrij-
willigers die de belangen van natuur en landschap vanuit het HWL behartigen. Ik ben al-
tijd wel een beetje trots geweest op hoe dat in de Hoeksche Waard is geregeld. Kundig
en effectief zijn toentertijd de plannen voor vergaande verstedelijking, grootschalige
glastuinbouw en het verlengen van de A4 met de A4 Zuid tegengehouden.

Dick Bussing en Jan Prince vertegenwoordigde met
regelmaat het Hoekschewaards Landschap op onze
ledenvergaderingen. Toen het in 2011 wat slechter
ging met de NMZH stonden zij vanuit de Hoeksche
Waard ook gelijk klaar om samen met veel Zuid-
Hollandse lokale en regionale natuur- en milieuorgani-
saties op 28 juni 2011 met een manifest voor een nieu-
we start van de NMZH dit kracht bij te zetten. In die
periode werd ik directeur van de NMZH en wilde sa-

men met het team en het Zuid-Hollandse natuur- en
milieunetwerk werken aan het opbouwen van een ij-
zersterke provinciale milieufederatie en de onderlinge
samenwerking versterken met het netwerk. Dit om ef-
fectief weerwerk te geven richting de provincie en an-
dere overheden. Naast zijn grote inzet in de Hoeksche
Waard heeft Jan Prince mij daarin altijd gesteund en
meegedacht. Anno 2024 is de NMZH nu 52 lentes jong
en nog volop actief.

Ook tijdens de verandering van de governance structuur van de NMZH, van vereniging naar stichting met een Raad van Toezicht model, is Jan Prince vanuit het netwerk mee gaan denken en heeft hij een bijdrage geleverd aan de uiteindelijke statuten van de NMZH zoals die toen zijn vastgesteld en die heden ten dage nog van kracht zijn. Op 3 december 2013 is Jan Prince vanuit het Hoekschewaards Landschap toegetreden tot onze Raad van Aangesloten Organisatie. Ook hierin dacht hij op provinciaal niveau mee en behartigde gelijktijdig de belangen van de Hoeksche Waard. Tot aan 3 december 2022 heeft hij een actieve bijdrage geleverd. Jan Prince is daarna op eigen verzoek afgetreden.

Jan beschikt over veel gebiedskennis over de Hoeksche Waard, ook op het gebied van ruimtelijke ordening waar de NMZH door de jaren, waar ook het HWL zijn voordeel mee heeft gedaan. Jan is geworteld in de Hoekse Waard en houdt van het eiland. De weidse polders, omzoomd door dijken en doorsneden door kreken en vlieten kenmerken voor hem de Hoeksche Waard. Het landschap heeft, ondanks ruimtelijke ontwikkelingen van de laatste decennia, voor hem zijn authentieke uitstraling grotendeels behouden. Dat is vooral te danken aan bewoners van deze regio, die

een sterke binding hebben met hun streek en zich, individueel of via maatschappelijke organisaties, hard maken voor het behoud van het open polderlandschap en de natuur en cultuurhistorische waarden. Daar is Jan Prince er zonder meer één van.

Bescheiden zoals hij is, was hij blij met de vereniging Hoekschewaards Landschap die hem, zoals hij zelf zei, de mogelijkheid gaf om zijn passie voor natuur en landschap ten nutte te maken. Hij kon meedenken in een aanvangsstadium bij ruimtelijke plannen. Hij kon met zijn kennis van natuur, landschap en regelgeving een succesvolle en effectieve bijdrage leveren. Maar, als het eropaan kwam, ook procederend tot aan de Raad van State.

Voor zijn jarenlange inzet heb ik hem enorm leren waarderen en kijk ik met plezier terug op de samenwerking.

Alex Ouwehand
*Directeur Natuur en Milieufederatie
 Zuid-Holland (NMZH)*

“Aardige, betrouwbare, hulpvaardige, collegiale vriend!”

Ik ken je al zo lang, dat ik het aantal jaren niet durf te noemen. Zolang ik actief was in de werkgroep planologie van HWL was jij er altijd. Eigenlijk was jij de verpersoonlijking van die werkgroep en daarmee de belangrijkste vertegenwoordiger van de vereniging naar buiten. Als het ging om vertegenwoordiging, samenwerking, belangenbehartiging of actievoeren om natuur en landschap van de Hoeksche Waard te behouden en te beschermen, jij was er altijd bij.

Ik herinner me nog goed, dat ik als groentje ging deelnemen aan planologie met de wekelijkse bijeenkomsten van de werkgroep. Jij was niet alleen een heel belangrijke bron van informatie, maar ook mijn leermeester op het gebied van ruimtelijke ordening en hoe plannen te maken. Ik vertel wel eens aan anderen, dat ik bij HWL mijn opleiding planologie kreeg, naast mijn beroepsmatige kennis over sociologie en belangenbehartiging.

Tijdens die vele jaren heb ik je vooral leren kennen door uiteenlopende werkzaamheden. We waren een beetje collega's op vrijwillige basis. Maar je was ook een vriend. Er was heel veel vertrouwen en we konden snel tot acties komen. Een hoogtepunt vond ik ons optreden in de Tweede Kamer waar we onszelf uitnodigden om de plannen voor een Rotterdams bedrijventerrein te bestrijden. Samen gewapend met laptop en veel inhoudelijke informatie konden we een Kamercommissie overtuigen. Ik waardeerde jouw onvermoeibare doorzetten en ook het rustig afwachten. Je was moeilijk van je stuk te krijgen. Boosheid of ergernis passen niet bij jou. Jan, de stille kracht.

Naast de HWL-werkgroep hebben wij onze samenwerking voortgezet in het Kwaliteitsteam Hoeksche Waard. In feite hebben wij als HWL-ers een belangrijk aandeel gehad aan de oprichting van dit bijzondere breed samengestelde adviesteam van het college over ruimtelijke plannen.

Zo zijn er meerdere successen te noemen:

Die mede dankzij jouw inzet 'nationaal landschap Hoeksche Waard' op de kaart hebben gezet als bijzonder landschap.

Die de uitvoering van diverse onheilsplannen voor de Hoeksche Waard hebben kunnen tegenhouden.

Die de vereniging de status hebben gegeven van een natuurbelangenorganisatie waar je als overheid of maatschappelijke organisatie niet omheen kan.

Die zorgden voor draagvlak onder de bevolking en daardoor voor vele verenigingsleden en vrijwilligers.

Ik probeerde dit verhaal voor jou te verluchten met enkele sprekende foto's. Het blijkt dat we niet zoveel foto's hebben gemaakt. Er werd vooral 'gewerkt' en minder 'gevierd'. Aan ontspannen uitjes of etentjes was niet zo'n behoefte. Hadden we misschien meer moeten doen? Ik ben nu in ieder geval heel blij met het initiatief om jouw vertrek bij planologie op een ontspannen en feestelijke manier te vieren. En vier vooral de dagen die nog komen Jan!

Jan, ontzettend bedankt voor jouw inzet en vriendschap.

Dick Bussing.
Voormalig bestuurslid & Werkgroep
Milieu en Planologie

“Doordouwer...”

Jan Prince (rechts) naast Minister Pronk tijdens een werkbezoek aan de Hoeksche Waard in 1999. Pronk krijgt hier bij Klein Profijt tekst en uitleg van mensen van Hoeksche-waards Landschap.
(Archieffoto Rein Geleijnse)

Zo af en toe wordt er nieuw bloed voor de werkgroep Milieu en Planologie gezocht. Ook toen ergens in de 90-er jaren Albert van Alphen voorstelde dat door middel van een cursus te doen. En daar nam Jan ook aan deel.

Eerste kennismaking?

Na de tweede avond vroeg hij of ik die stageverslagen over diverse maritieme diensten geschreven had? Dat was zo. Jan had ze als kennismaking moeten lezen, toen hij bij het Gemeentelijk Havenbedrijf Rotterdam aangenomen was!

We hadden ook dezelfde achtergrond bleek, want beiden hadden we als stuurman bij dezelfde rederij 'Royal Interocean Lines' (KJCPL) gevaren, maar elkaar daar nooit ontmoet.

Samenwerking

Dat gebeurde nu regelmatig. Jan had de smaak te pakken en werd actief in de werkgroep Milieu en Planologie. Altijd rustig, wijs en gedegen. Kwamen er weer wilde plannen voor bedrijven- of kassen terreinen in het hart van de Hoeksche Waard, dan stond Jan klaar voor doordachte acties. Bijeenkomsten met volle zalen waren dan het resultaat. Op Jan kon je bouwen. Ook bij het werkbezoek van Minister Pronk (1999) aan een besneeuwde Hoeksche Waard was Jan erbij om de minister te ontvangen. Niet lang daarna kreeg de

Hoeksche Waard het predicaat 'Nationaal Landschap' en verdween het als zoekgebied voor allerlei ruimte vragende, maar elders ongewenste activiteiten uit de ruimtelijke nota's van de Haagse ministeries.

Doordouwer

In alle rust was Jan altijd een doordouwer. Niet alleen bij de eerste oeverlopen, die hij, zoals altijd, ongemerkt zonder ophef uitliep. Juist in bestuurlijke overleggen had hij goed inzicht én uithoudingsvermogen. Gewoon omdat hij zag hoe de bestuurlijke hazen lopen. Zo hield hij de laatste jaren al de ontwikkelingen rond de Hoogezandse Gorzen scherp en goed in de gaten. (zie het 3de jubileum-nummer 2023). En zo zijn daar toch ineens nog plotseling de Gorzen gered en natuur geworden. Dank Jan!!

Joop van Riet
Voormalig bestuurslid

“Zowel droge beleidszaken als praktisch actief...”

Tja, een stukje voor jou schrijven, is makkelijk en moeilijk tegelijk. Makkelijk, omdat veel over jouw activiteiten terug te vinden is in mijn archief en in mijn geheugen. Moeilijk ook, Jan, omdat je altijd voor een bescheiden opstelling koos bij politiek-maatschappelijke bijeenkomsten en bij verenigingsactiviteiten. Moeilijk ook, omdat het archief verleidt tot tijd-rovend lezen en herlezen van hoe het ook alweer ging, waardoor de bijdrage voor jou niet opschoot. Het valt trouwens gelijk op hoeveel uitgebreide artikelen er verschenen in de lokale pers over de gewenste ontwikkeling van de Hoeksche Waard. Dat mis ik nu. Wat jou betreft wil en moet ik mij beperken tot een aantal ‘krenten uit de pap’. Voor we aan een terugblik beginnen, moet ik je eerst complimenteren met je jarenlang volgehouden voorzitterschap van onze werkgroep Milieu en Planologie. Je was en bent altijd zeer accuraat wat betreft agenderen en notuleren. Daarnaast documenteerde jij een en ander nauwkeurig en trouw, zodat eventuele opvolgers kunnen terugvallen op een bonte stapel van beleidsstukken van overheden, instituten en HWL.

Zelfs na je voorzitterschap bleef je dit tot op heden min of meer automatisch uit plichtsbefef volhouden. Het leiden van vergaderingen betekende ook nog koffie en thee zetten, een kleinigheid, maar toch....

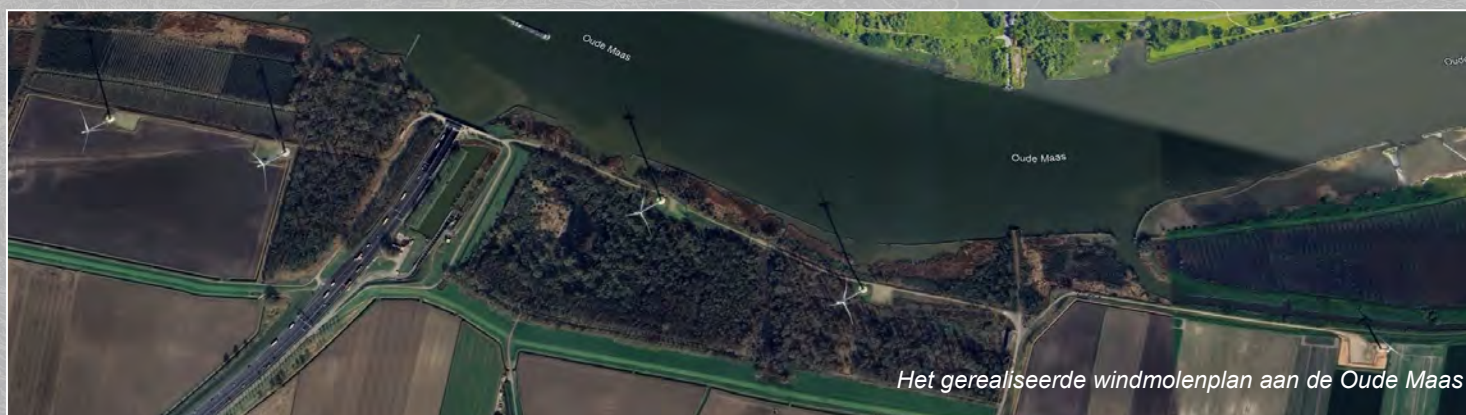
Vermeldenswaardig is natuurlijk ook dat er een periode was dat je tijdens vergaderingen de hond meenam. Het was bekend dat je ermee op hondencursus ging. Mee naar vergaderingen was kennelijk onderdeel van een leerproces. Na een uurtje of twee vergaderen gaf de hond meestal aan dat het “nu wel genoeg was”. Althans, zo interpreteerde ik altijd de hondse bewegingen en geluiden.

Je beperkte je niet alleen tot droge beleidszaken, maar was ook praktisch actief. Voor zover ik kan nagaan werkte je mee aan de afbraak en de opbouw van Klein Profijt, dat toen nog “De Zalmvisserij” heette. Erg jammer dat die naam niet gehandhaafd is. Zalmvisserij Klein Profijt had ook nog gekund. Daarnaast hield en houd je je nog bezig met patrijzenonderzoek.

Het behoud van de Hoeksche Waard als landschappelijk gave eenheid heb je altijd nagestreefd. Onvermoeibaar wijdde jij uren en dagen aan bijvoorbeeld de

kwestie kartbaan. Een lelijke puist in een overigens weinig aangetast Oudeland van Strijen. Zelfs beroepen bij de Raad van State hielpen niet. Tot ieders frustratie bleef De kartbaan, omdat een klein deel legaal was aangelegd.

Veel moeite en tijd stak je ook in het verkrijgen van de status Nationaal Landschap en het bestrijden van ingrijpende plannen als een bovenregionaal bedrijventerrein in de Noordrand. Daarvoor woonde je talloze vergaderingen bij, ging je naar Den Haag en zag je een hoopgevende coalitie van maatschappelijke organisaties ontstaan in de Hoeksche Waard. Deze bleven elkaar zien onder de naam Platform Hoekschewaards Middenveld, hetgeen in 2012 leidde tot het uitbrengen van het manifest “De Hoeksche Lente”. Als men dat goed leest, kan er vrij gemakkelijk een stickertje “Toekomstvisie 2040” opgeplakt worden. Ondertussen deed je ook intensief mee aan de actie “Trek de Groene Grens” van Milieudefensie. Dit resulteerde in een zaterdagse publiekswandeling door de Noordrand en een folderactie in Oud-Beijerland. Een enquête had in 2004 ons ook geleerd, dat 81% van de toenmalige in-

Het gerealiseerde windmolenplan aan de Oude Maas

woners voorstander was van de status Nationaal Landschap. Zou dat nu heel anders zijn? De Zuidrand van de Hoeksche Waard vroeg eveneens de nodige aandacht. De afslag van de Hoogezandsche Gorzen ging onverminderd voort en de Ambachtsheerlijkheid dreigde volgebouwd te worden met kassen of zou op zijn minst een TNO-vestiging krijgen. Steeds was je daarbij actief. Een mooi recent wapenfeit is de compensatie die je met medeleden wist te bewerkstelligen voor de bouw van windpark Oude Maas. HWL volgde daarbij de lijn dat het geen zin heeft bezwaar te gaan maken of in beroep te gaan als o.a. jurisprudentie aangeeft, dat zulks tot niets leidt. Beter is het dan zoveel mogelijk moois voor natuur en landschap te doen realiseren, hetgeen zeker gelukt is.

Weer wat anders. Jarenlang al vertegenwoordig je Hoekschewaards Landschap bij de Natuur- en Milieufederatie Zuid-Holland. Je moet er toch steeds maar heengaan, ook als je een keer helemaal geen zin hebt. Daarnaast vervul je nog steeds een rol in het Kwaliteitsteam. Weliswaar op persoonlijke titel, maar het vraagt ook weer tijd en aandacht. Het hierboven ge-

noemde platform legde de basis voor het Kwaliteitsteam, een orgaan dat de landschappelijke kwaliteiten werd geacht te bewaken.

Het koninklijke lintje dat je jaren geleden opgespeld kreeg, was dan ook niet voor niks. De aanwezigheid van flink wat HWL-leden moet hartverwarmend geweest zijn.

Jan, ik bedank je voor al je inzet. Ik hoop ook van harte dat nieuwe activisten opstaan die even trouw en nauwgezet en met evenveel kennis van beleidszaken en regelgeving de belangen van ons landschap willen behartigen.

*Martijn Verweijen
Werkgroep Milieu en Planologie*

“Windmolens liever niet, maar als het echt moet, ...”

Grote foto: Mollenwater
Inzet foto: het nieuwe toegangshek van het Mollenbos
© Sjoerd Reinstra

Zo ken ik Jan Prince. Klaarstaan, als natuur en landschap in de Hoeksche Waard worden bedreigd. Principieel in zijn standpunten. Maar ook openstaan voor andere opties. Altijd het gesprek aangaan. Nooit een moeite teveel. Of het nu gaat om een stukje in de Waardzegger, bomen tellen, een pad uitzetten in ondoordringbaar struikgewas, met de grondboor in de bagger staan, of een advies over waterstanden. Jan doet altijd mee. Voor de werkgroep Milieu en Planologie, waar hij al jaren lid van is, een vaste zekerheid en dus een waardevolle kracht.

Ik ken Jan van vroeger als deelnemer aan een van de eerste HWL-natuurgidsencursussen. Ook toen al vond hij kennis en ervaring in de natuur essentieel. Je kunt immers pas je omgeving beschermen als je ook weet hoe de natuur er in elkaar steekt. Wat zijn waardevolle soorten? Hoe werkt ecologie? Welke landschappen zijn het behouden waard? Daar gaat het om. Wat je waardeert, dat koester je!

Rond 2014 kwam ik met Henk Malta en Jan in een werkgroepje terecht dat zich specifiek bezig zou gaan houden met de windmolenplannen langs de Oude Maas. Dat lijkt simpel: 'Gewoon even tegenhouden'.

Maar zo eenvoudig is dat niet. Allereerst vergt het een lange adem (10 jaar inmiddels!), veel geduld en vooral veel, héél veel tijd. Het betekent raadsvergaderingen bijwonen, overleggen met ambtenaren en wethouders. En natuurlijk veel gesprekken met de initiatiefnemers van de windmolens, grondeigenaar ASR en ecologische adviesbureaus.

Al gauw blijkt dat de windturbineplannen niet zijn tegen te houden. Als de gemeente de plannen dwarsboomt, zal de provincie de regie mogelijk overnemen. En die schermt op haar beurt met het argument dat de mo-

lens onvermijdelijk zijn omdat de landelijke politiek het nu eenmaal wil.

Met Jan hebben we dan ook veel rondgelopen in de Buitenzomerlanden. Zijn er alternatieve plekken? Waar moet de onderhoudsweg komen? Hoe beperk je het aantal te kappen bomen?

Veel tijd gaat ook zitten in de compensatieplannen voor de natuur, zoals het vernatten van het Mollenvlak, het toelaten van getij in het Mollenwater, de aanleg van een vogelkijkpunt en het aanplanten van nieuwe bomen en struiken en de inzaai van wilde flora. Later komen daar nog de andere ontwikkelingen in de Buitenzomerlanden bij, zoals de Natuurbegraafplaats en het zonnepark.

Op Jan kun je altijd een beroep doen. En ik denk dat dat nog wel even zo zal blijven. Tenminste, voor het HWL is dat te hopen.

Sjoerd Reinstra
Voormalig bestuurslid

“Wordt het stoppen of verminderen?”

Windmolens aan de Oude Maas © Jan Plaisier

Het moet zo rond april 1996 geweest zijn, Jan, dat we elkaar ontmoet hebben in de voorbereidingsfase van een natuurgidsen-opleiding bij het Hoekschewaards Landschap. Bescheiden, rustig en niet op de voorgrond tredend. In al die jaren die daar op volgde ben je geen spat veranderd.

Met de natuurgidsencursus bleek jouw belangstelling al breed. Een mooie en goed voorbereide opleiding door IVN, maar vooral door deskundige HWL'ers gedoceerd. We gingen samen met Peter en Merijn een half uur voor zonsondergang met een bat detector vleermuizen spotten en nog veel meer activiteiten noodzakelijk voor de natuurgidsenopleiding. Een zeer interessante en leerzame periode voor de deelnemers om daarna bij HWL een steentje bij te dragen.

Jouw start bij HWL was al enkele jaren eerder. In 1994 ging jij in het bestuur. Het zou een flink boekwerk worden om alle zaken, waarvoor jij en je werkgroep zich hebben ingespannen te benoemen. Met visie en kennis meedenken en daarmee beleidszaken beïnvloeden, bleek uiterst belangrijk voor de Hoeksche Waard. De volle werkgroepsnaam was: “Beleidsbeïnvloeding werkgroep Milieu en Planologie ‘Hoekschewaards Alarm’”.

“Hoekschewaards Alarm” was de naam van de eerste

actiegroep in de Hoeksche Waard, die zich verzette tegen de aantasting van natuur en landschap. In deze actiegroep liggen de wortels van de vereniging. Als hommage aan deze pioniers blijft de naam Hoekschewaards Alarm lang voortleven als bijnaam van de werkgroep Milieu en Planologie. Dat was de titel in het jaarverslag, waarna een aanzienlijke lijst van activiteiten en inspanningen volgde van de werkgroep.

Duurzaamheid en biodiversiteit waren vaste thema's die steeds terugkwamen. Reacties, zienswijzen en bezwaarschriften op bestemmingsplannen geven en indienen was een jaarlijks repeterende waslijst in het jaarverslag.

De werkgroep draagt bij aan de doelstelling van de vereniging door beïnvloeding van het overheidsbeleid. Daarbij is de werkwijze in de loop der jaren meer en meer veranderd van “ageren tegen” naar “samenwerken met”. Naast milieu en ruimtelijke ordening levert de werkgroep een bijdrage aan ontwikkelingsplannen voor natuur en landschap.

Nationaal Landschap Hoeksche Waard is een ongeveer 32.000 hectare groot landelijk zeeleigebied in de Nederlandse provincie Zuid-Holland. In het kader van de *Nota Ruimte* van de Rijksoverheid werd het in 2006 aangewezen als Nationaal Landschap.

Het belangrijkste feit in 2008 was dat het Kabinet definitief afzag van de aanleg van een haven gerelateerde bedrijventerrein in de Oost Zomerlanden Polder. Hiermee kwam een eind aan een Kabinetsplan dat in februari 1996 het licht zag via de startnotitie van de milieueffectrapportage actualisering Vinex. HWL heeft 12 jaar lang actie gevoerd tegen dit bedrijventerrein. Met de daaraan gekoppelde kruiwagenactie op 24 april op Het Plein in Den Haag. Een mooi resultaat van alle inspanningen door Milieu en Planologie!

In 2010 kreeg de werkgroep een andere naam: werkgroep Landschap.

Landschap is een verzamelnaam voor vijf hoofdactiviteiten. De doelstelling van de werkgroep bleef ongewijzigd. Deze naamsverandering was echter van korte duur.

In 2011 kreeg de werkgroep haar oude naam weer terug: Milieu en planologie, met een indeling op hoofdlijnen. Ruimtelijke ordening, natuur, milieu en duurzaamheid en symposia.

In ditzelfde jaar, het internationale jaar van de biodiversiteit, is HWL partner geworden in de landelijke platform Coalitie Biodiversiteit. Deze coalitie probeert de verdergaande afbraak van de variatie aan leven in ons land te stoppen en de werkgroep draagt daarvoor onze streek een steentje aan bij, ook in veel overleg met de agrarische sector. Middels een symposium werd dit onderwerp onder de aandacht gebracht. Er volgde meerdere symposia.

Via de Provincie moest het Waterschap herinnerd worden aan haar uitstel om financiële reden, in strijd met het Meerjarenbeheerplan 2011-2015, het natuurvriendelijke oeverbeheer tot na 2015.

Onderwerpen als kartbaan, windenergie, laagvliegers boven het Oudeland van Strijen kwamen steeds terug op de agenda en jaarlijkse verslagen.

De werkgroep spant zich met anderen in om de ontwikkeling van het Nationaal Landschap Hoeksche Waard te bevorderen en probeert dit te bereiken door veel overleg met overheden en bestuursorganen. Zij/

hij nam deel aan klankbordgroepen, workshops en informatiebijeenkomsten. Het organiseren van symposia is werkintensief maar een productief middel. Als dit alles niet tot de beoogde resultaten leidden, hanteert de werkgroep middelen zoals publiciteit en samenwerking met partners met gelijke belangen. Vaak wordt de formele weg van inspraak gevolgd. Als laatste middel resten bezwaar en eventueel beroep.

In 2013 heb je besloten na 19 jaar uit het bestuur te stappen en daarmee jouw functie als coördinator van de werkgroep te beëindigen. Henk Malta heeft jouw stokje overgenomen, maar jouw inspanningen hielden niet op! Jij bent je daarna gaan inspannen als uitvoerend lid voor het aandachtsgebied "Ruimtelijke ordening". Jou kennende zul je dit met evenveel inspanning

Opening expositie (25 mei 2007) door mevr. Roos Vermeij, voormalig Tweede Kamerlid. De gekozen foto is niet onbewust. In stilte meewerken aan de opbouw van de Hoeksche Waard, eerst fysiek met de heropbouw anno 1994 van ons bezoekerscentrum Klein Profijt en daarna ook in stilte met beleidsbeïnvloeding. Gelukkig is dit beeld ook vastgelegd in de permanente tentoonstelling Zalmvisserij vanaf april 2010.

en bevlogenheid gecontinueerd hebben. Nu weer 11 jaar later heb je dit werk gedaan tot profijt van HWL en de Hoeksche Waard. Wordt het stoppen of verminderen?

Mijn bewondering en een hele diepe buiging voor al jouw inspanningen. Chapeau Jan! Je kan terugkijken naar een bewogen en belangrijk werk voor de Hoeksche Waard.

Dank voor de zeer prettige samenwerking in onze bestuursperiode.

Jan, het gaat je goed en ik hoop nog vele jaren in goede gezondheid.

*Jan van Alebeek
Voormalig bestuurslid*

“Pensioenleeftijd bij HWL is pas bij 100!”

“Wil jij een stukje schrijven over Jan Prince? Tuurlijk”, was mijn antwoord. Want Jan, ja die ken ik al 30 jaar, dus dat is niet zo lastig... Toch? Dus ging ik denken en graven in mijn geheugen over wat ik nou allemaal wilde vertellen over de man die ik altijd heb ervaren als een zeer prettig persoon om mee om te gaan. Ik ging terug naar het begin en liep vanaf 1994 verder mijn herinneringen na tot op de dag van vandaag. En nog een keer en nog eens. Nergens een stoer verhaal of gekke anekdote of een verhaal waar ik hard om moet lachen. Een lichte paniek maakt zich meester van mij en het zweet breekt mij uit. Ik denk “wat moet ik nou...” Maar gelukkig kwam ik toen tot het inzicht dat dat ook niet de kracht is van jou. Geen stoere verhalen of gekke uitpattingen. Nee, jij bent voor mij HET voorbeeld van een stille kracht en dan met de nadruk op kracht. Al meer dan drie decennia zeer actief voor HWL.

Mijn eerste kennismaking is als ik in september 1994 mee ga helpen met het opknappen van ons bezoekerscentrum Klein Profijt. Samen met anderen ben jij vele avonden aan het klussen en dat voor een lange tijd. Hierbij wil ik ook, met terugwerkende kracht, de waardering uitspreken voor Karin en alle andere vrouwen die hun man die ruimte gaven om zo bezig te zijn. Karin was trouwens ook nog eens druk bezig bij HWL. Dat zien we nu niet meer. Zowel man als vrouw die zich beiden inzetten voor één en hetzelfde doel.

Maar terug naar jou, want daar moest ik over schrijven. Later hebben we samen nog de IVN gidsencursus gedaan en was je actief in de zoogdierenwerkgroep. Maar de boventoon lag wel altijd bij de werkgroep Milieu & Planologie. En daar kwam jouw persoon misschien wel het meeste tot zijn recht. Geen grote woorden, geen blabla, maar lezen, bestuderen en reageren. Altijd rustig en beheerst. Duidelijk maar ook met een vriendelijke toon, waar ik soms wel jaloers op ben. Op deze manier heb je samen met de andere leden zo ontzettend veel gedaan en voor elkaar gekregen (of tegen gehouden) voor de Hoeksche Waard. Een manier waar ik gewoonweg te ijdel voor ben. Als mij iets lukt, kan ik het niet laten dat aan de wereld te vertellen. Zo niet jij, en de andere fantastische leden van de werkgroep. Steeds achter de schermen bezig met het behoud van het landschap waar ik in geboren ben en

waar ik al mijn hele leven verliefd op ben.

Daarom hierbij ook gelijk een ode aan de stille mensen achter de schermen, die zonder dat mensen het merken zo ontzettend veel voor ons doen.

Jan, ik zeg tegen jou hetzelfde als tegen veel vrijwilligers:

“Pensioenleeftijd bij HWL is 100”. Dus je moet nog wel een aantal jaar en dat vind ik geweldig.

Net zo moeilijk als het is om te schrijven over jou, als kracht achter de schermen, is het vinden van een foto van jou. De meeste zijn al gebruikt.

Toen schoot mij iets te binnen. Ik draag eigenlijk stiekem al ruim 20 jaar het symbool (zie foto) bij mij waarvan de indianen aan de noordkust zeggen dat het kracht en wijsheid symboliseert. Niet dat je het persé hebt, maar dat je het nastreeft.

En dat zijn eigenlijk de eigenschappen die ik in jou zie: *“kracht & wijsheid”.*

Merijn van den Hoogenhoff
Beheerder NBC Klein Profijt

Een gedreven natuur- en milieubeschermer...

Kennen doen we elkaar al heel lang, Jan, maar als ik een jaartal moet noemen, zou ik het niet weten. Denk dat onze eerste kennismaking in de beginjaren 80 van de vorige eeuw was toen we veel cursussen organiseerden, waarbij jij en je vrouw ook van de partij waren. Naast educatie op gebied van natuur en landschap, waren de cursussen ook bedoeld om kaderleden te 'kweken' voor het snel groeiende HWL.

Met jou is dat doel meer dan gelukt, als ik nu terugkijk.

Als snel werd duidelijk dat je interesse had voor de beleidsmatige, bestuurlijke en juridische kant van het natuur- en milieubeschermingswerk, alhoewel je eigenlijk ook voor vele andere activiteiten te porren was en bent.

Zoekend naar foto's kwam ik je tegen bij de 5e Oeverloop en bij verschillende cursussen o.a de opzet van de Milieucursus, die een flinke boost gaf aan de werkgroep Milieu en Planologie (zoals die toen heette).

Dankbaar ben ik je voor je ondersteuning bij de aanvragen en bezwaren bij de Subsidieregelingen voor het beheer van onze natuurterreinen (Argus en de bloemdijken). We maakten vele ritjes naar het provinciehuis en uiteindelijk kregen we toch nog enige jaren de broodnodige gelden voor het beheer.

We zaten samen in diverse overleggen ook mbt de inrichting van nieuwe natuurterreinen. Ik denk bv aan de aanleg en inrichting van de proeftuin in Numansdorp, wat nu door ons beheerd wordt.

De laatste jaren doen we samen ook mee aan de patrijzentellingen in het voorjaar, wat helaas niet echt bevredigend is met kelderende aantallen de laatste jaren. Beste Jan, ik heb je leren kennen als een gedreven natuur- en milieubeschermer, die vooral op de achtergrond de juiste dingen weet te zeggen en daarnaast een deskundige en scherpe pen hebt om zaken aan de orde te stellen. Ik hoop dat je samen met je vrouw en kinderen nog vele jaren mag genieten van de schoonheid die er nog is en wil je bedanken voor je vriendschap de afgelopen jaren. Hoop je nog vaak tegen te komen bij activiteiten die ons samen bindt!

Cees Mesker
Voormalig bestuurslid

“Bouwen op Jan...”

Op Jan Prince kun je bouwen. Decennia lang bouwde Jan mee aan de organisatie van Hoekschewaards Landschap. En nu vindt hij het welletjes en is het tijd voor herinneringen.

Mijn gedachten gaan naar de tijd dat we Klein Profijt realiseerden. Het was een ruïne en we wilden er een ontmoetingspunt van mens en natuur van maken. Geld had HWL niet, dus dat betekende geld vinden en vrijwilligerswerk, heel veel vrijwilligerswerk. Jan was altijd van de partij op zaterdagen, als de klusploeg aan het werk was op Klein Profijt. Ik zie hem nog timmeren aan de verdiepingsvloer van ons bezoekerscentrum dat is uitgegroeid tot het hart van onze vereniging.

Er was geen geld om materiaal te kopen en in Heinenoord moest het Andersenhuus gesloopt worden. Met de gemeente en het sloopbedrijf regelden we dat we het bruikbare materiaal uit dit gebouw mochten halen. En Jan was erbij en leverde zijn bijdrage. Ook bij het wilgen knotten in Groot Koninkrijk was Jan vaak van de partij.

Jan was nooit te beroerd om zijn handen uit de mouwen te steken en ook z'n vrouw Karin was er dikwijls bij en hielp op tal van fronten mee. Ik kijk daar met plezier op terug. Karin, Jan heel veel dank daarvoor.

Vooraf ook in de werkgroep Milieu en Planologie heeft Jan zich van onschatbare waarde getoond voor het werk van HWL. Zijn kennis van procedures en wetgeving op vlak van de bescherming van natuur en landschap waren boven alle twijfel verheven. Dat kwam tot uiting in tal van processen en documenten waarmee HWL invloed uitoefende op onze leefomgeving. Zijn

accuratesse zorgde ervoor dat HWL zich ook op dit vlak kon presenteren als een professionele organisatie. Dat de Hoeksche Waard nog gaaf is, komt voor een belangrijk deel door Jan.

Op Jan kun je bouwen. Ook in het bestuur was hij actief. Ik herinner me dat ik op een avond na een bestuursvergadering samen met hem van Klein Profijt naar de parkeerplaats liep. Hij vertelde met dat hij wilde stoppen. Voor mij totaal onverwacht. Ik schrok me wild en reageerde nogal bot. Ik zei dat kan echt niet Jan, ik zou niet weten hoe het zonder jou verder moet. Denk er nog eens over na. Jan bleef. Op hem kun je bouwen.

Jan, het was een genoegen om met jou samen te werken. Heel veel dank voor wat je gedaan hebt voor de Hoeksche Waard, voor Hoekschewaards Landschap en voor mij persoonlijk. Het ga je goed.

*Joost Kievit
Voormalig voorzitter*

“Bijna onmisbaar...”

HWL heeft veel vrijwilligers en ieder is op zijn of haar gebied waardevol. Er zijn echter vrijwilligers die zoveel voor onze vereniging betekend hebben en nog betekenen, dat ze bijna onmisbaar zijn. Dat geldt naar mijn mening voor de volle 100% voor Jan Prince!

Ik heb Jan leren kennen in 2006 nadat ik me opgegeven had voor de nieuwe natuurgidsencursus. Onderdeel van die cursus was dat je bij 2 werkgroepen stage moest lopen. Je mocht zelf kiezen bij welke. Op één van de eerste lesavonden kwamen de coördinatoren hun werkgroep promoten en Dick van Houwelingen vertelde zo vol passie over weidevogelbescherming dat ik mijn eerste keuze snel gemaakt had. Ook over mijn tweede keuze hoefde ik niet lang na te denken. Jan Prince en Dick Bussing schetsten een voor mij totaal nieuwe wereld toen zij uitlegden wat de werkgroep Milieu en Planologie allemaal doet en hoe dat in zijn werk gaat. Superinteressant en vooral heel nuttig, daar wilde ik graag meer van weten.

Zo kwam ik als stagiaire onder de hoede van Jan en zag ik hoe hij onvermoeibaar te werk ging om zijn doel te bereiken. Als het ondanks al zijn inspanningen toch niet lukte, accepteerde hij dat en ging weer vol goede moed de strijd aan bij een volgende casus. Daar had ik veel bewondering voor. In die tijd speelde het dossier Kartbaan in het Oudeland van Strijen. Lawaai en uitlaatgassen horen niet in een Natura 2000 gebied en Stillegebied. Omdat ik aan de rand van het Oudeland in de gemeente Strijen woon, betrok Jan me bij dat dossier. We bezochten diverse raadsvergaderingen in het Strijense gemeentehuis waar Jan heel rustig en zonder enige stemverheffing zijn punt maakte bij het inspreken. Er waren gesprekken met de mensen van de Kartbaan bezoeken aan Den Haag en hoewel vast kwam te staan dat de helft van de baan er illegaal ligt

is het toch niet gelukt om hem weg te krijgen. Het zou teveel kosten om hem te verplaatsen..... Er waren destijds twee lijsten; één spoedeisende en één met langlopende zaken, die allemaal inzet vereisten. De kartbaan was maar één van de vele dossiers die toen om actie vroegen. Dat zal nu niet anders zijn en vraagt veel tijd en energie van de leden.

Het was een heel interessante periode en ik heb veel van Jan geleerd. Maar uiteindelijk paste de vogelwerkgroep beter bij mij en ben ik uit de werkgroep Milieu en Planologie gestapt. Dat Jan, nu 18 jaar later, nog steeds actief is, zie ik als er weer eens een zienswijze geschreven moet worden naar de provincie of andere instelling. Als het gaat over een onderwerp waar de kennis van de Vogelwerkgroep van nut kan zijn of door ons mede ondertekenend moet worden krijg ik deze van Jan toegestuurd.

Dat Jan het wat rustiger aan wil doen, begrijp ik helemaal en dat gun ik hem van harte. Maar ik hoop dat er voor de werkgroep een nieuwe jongere uitgave van Jan opstaat, die met net zoveel toewijding en doorzettingsvermogen te werk zal gaan als Jan Prince al die jaren gedaan heeft.

Marianne van de Waal
Coördinator Vogelwerkgroep

Deze speciale uitgave kwam tot stand met medewerking van de volgende personen:

- Theo Schuurmans
- Henk Malta
- Alex Ouwenhand
- Dick Bussing
- Joop van Riet
- Martijn Verweijen
- Sjoerd Reinstra
- Jan van Alebeek
- Merijn van den Hoogenhoff
- Cees Mesker
- Joost Kievit
- Marianne van de Waal
- Flip Scherbeijn

Beste Jan,

Het was begin jaren 90 dat wij met elkaar in contact kwamen bij het Hoekschewaards Landschap, maar hiervoor hadden wij elkaar al leren kennen via onze kinderen op de basisschool in Heinenoord. Tijdens de herbouw van Klein Profijt ruimden wij samen met anderen vele dagen puin. We hebben veel afval weggewerkt en meters prikkeldraad weggeknipt, voordat we aan de slag konden.

Jij was er heel vaak en maakte lange dagen. Toen het werk daar achter de rug was en het bezoekerscentrum geopend, ben je jaren actief gebleven in Algemeen Bestuur en de Milieu Werkgroep.

Jouw betrokkenheid en vasthoudendheid zijn van groot belang geweest bij de opbouw van Klein Profijt, net als bij het goed functioneren van onze vereniging.

Op jouw initiatief hebben wij in november 1999 samen de vier lindebomen gepoot bij de vier toegangen van de Hoeksche Waard.

Flip Scherbeijn
Bestuurslid

Samenstellers
Bep Odems en Henk Malta

Tekstcorrectie
Marcus Dekker

Vormgever
Piet Schram

Druk
Drukkerij Van den Herik

Foto omslag
Geertruida Agathapolder © Leen de Zeeuw

Niet gerubriceerde foto's
Archief HWL